

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز مرکز آموزشی و درمانی سردار سپهر شهید حاج قاسم سلیمانی

مرکز آموزشی و درمانی

سردار سپهر شهید حاج قاسم سلیمانی

زونا

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: ۱۴۰۴

شماره واحد آموزش به بیمار: ۰۲۶۳۵۷۷۱۱۲۵

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

شرح بیماری:

زونا بیماری ویروسی است که عامل مولد آن شبیه ویروس آبله مرغان است. تاول‌های منطقه‌ای یا زونا تاول‌های کوچکی هستند که جنب یکدیگر در منطقه یک عصب محیطی و در امتداد مسیر آن پدید می‌آیند و با درد و سوزش همراه هستند. پس از بهبودی اثرات تاول‌ها و زخم‌ها باقی می‌ماند.

بیماری زونا مصونیت ایجاد می‌کند. ویروس زونا با ویروس آبله و آبله مرغان از یک گروه است. زونا می‌تواند در هر سنی رخ دهد اما در افراد بالای 50 سال شایع‌تر است.

علائم:

علائم تاول‌های قرمز و دردناک که امکان دارد در هر جایی از بدن به وجود آیند. این تاول‌ها 4 الی 5 روز پس از آغاز علائم اولیه ظاهر می‌شوند. تاول‌ها معمولاً در روی یک نوار پهن در امتداد مسیر رشته‌های عصبی حسی در یک ناحیه خاص پوست پدید می‌آیند. تاول‌ها را غالباً می‌توان در ناحیه قفسه سینه دید که البته تنها در یک طرف بدن گسترش می‌یابند.

تب و لرز خفیف

احساس کسالت

تهوع، دل‌پیچه با اسهال خفیف

درد روی قفسه سینه، صورت، یا درد سوزشی در پوست شکم بر حسب ناحیه‌ای که گرفتار شده است.

علل شایع:

زونا توسط همان ویروس آبله مرغان ایجاد می‌شود. این ویروس ممکن است سال‌ها در نخاع به حالت خفته باقی بماند تا زمانی که در اثر یک عامل تحریکی دوباره بیدار شود اما این بار دیگر بیماری آبله مرغان ایجاد نمی‌شود، بلکه زونا رخ می‌دهد.

عوامل خطر:

سن بالای 50 سال

استرس

بیماری هچکین

وجود یک بیماری که باعث کاهش مقاومت بدن شده باشد.

استفاده از داروهای سرکوب‌کننده سیستم ایمنی

جراحی یا تاباندن اشعه به نخاع

عوارض احتمالی:

عفونت‌های باکتریایی ثانویه در تاول‌های زونا

درد مزمن خصوصاً در سالمندان، که تا ماه‌ها و سال‌ها در مسیر رشته‌های حسی محل قبلی وجود تاول‌ها باقی می‌ماند.

عفونت دستگاه عصبی مرکزی

زخم قرنیه

عواقب مورد انتظار:

تاول‌های پوستی در عرض 14 تا 21 روز پاک می‌شوند. درد ممکن است تا یک ماه یا بیش‌تر طول بکشد. با یک‌بار گرفتن زونا، معمولاً فرد در برابر آن ایمنی پیدا می‌کند.

تشخیص:

- تشخیص معمولاً تا زمان بروز بثورات پوستی امکان پذیر نیست.
- قبل از آن، علائم ممکن است شبیه آپاندیسیت جمع شدن مایع دور ریه یا سایر بیماری‌ها باشند.
- به ندرت آزمایش خون، کشت مایع تاول‌ها و نمونه برداری از پوست انجام می‌گیرد.

درمان:

- هدف اصلی درمان عبارت است از تخفیف خارش و درد تا حد امکان، که برای این کار معمولاً از داروهای مالیدنی و خوراکی استفاده می‌شود.
- سایر روش‌های کاهش درد مطرح هستند، اما تأثیر هیچ کدام به طور قطعی اثبات نشده است. این روش‌ها عبارت‌اند از تحریک یا مالش متناوب، استفاده از جریان الکتریکی در پوست و گرما و اسپری سرد، قطع رشته‌های عصبی یا جراحی و درمان گیاهی

داروها:

- تجویز مسکن‌ها
- استفاده از لوسیون‌ها
- داروهای آرام بخش برای مدتی کوتاه
- داروهای کورتونی جهت تخفیف درد
- داروهای ضد ویروس
- در موارد شدید می‌توان رشته‌های عصب حسی را با تزریق ماده

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- در صورت عدم کاهش درد و در صورتی که درد غیر قابل تحمل باشد.
- اگر دچار علائم جدید و غیر قابل توجیه شدید. توجه داشته باشید داروهای مورد استفاده در درمان ممکن است عوارض جانبی به همراه داشته باشند.
- در صورت بروز عوارض دارویی

